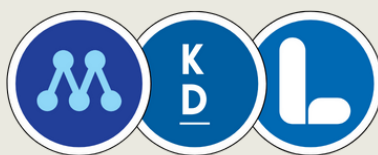

KRISTDEMOKRATERNAS YRKANDE TILL
REGIONPLAN OCH BUDGET 2027

REGION
UPPSALA

REGION UPPSALA

BORGERLIG ALLIANS: TID FÖR EN NY RIKTNING FÖR REGION UPPSALA

Region Uppsala står vid ett avgörande vägskäl.

Under nuvarande vänsterstyre har Region Uppsalas riktning och reformkraft gått förlorad. Regionen hålls tillbaka av ett styre där politisk prestige och ideologiska skyggglappar förhindrar ett helhetsgrepp och lyhördhet inför invånarnas behov. Skattepengar läggs på politiska önskeprojekt som varken stärker vården eller förbättrar arbetsmiljön för medarbetare.

Vi företräder en annan väg. Varje skattekrona ska behandlas med respekt, och gå till det den är ämnad för. Kärnuppgiften ska prioriteras. Trygg vård ska levereras i tid. Kollektivtrafiken ska fungera. Regionen ska moderniseras.

För att kapa vårdköerna och göra vården mer tillgänglig krävs mod och kraft att genomföra förändringar. Regionen måste bli effektivare och alla goda krafter måste tas tillvara. Vem som utför vården är underordnat, det avgörande är att den håller högsta kvalitet och finns där när patienten behöver den.

Vi borgerliga förenas i viljan att göra Region Uppsala till Sveriges mest attraktiva och fria län. Med patientens behov i centrum och personalens kompetens som ledstjärna tar vi ansvar för vårdens kvalitet, kollektivtrafikens tillgänglighet och regionens långsiktiga ekonomi.

Tiden är inne för en ny riktning. Tiden är inne för Borgerlig allians.

Moderater, Kristdemokrater och Liberaler i Region Uppsala

SJUKVÅRDEN BEHÖVER BÄTTRE FÖRUTSÄTTNINGAR

Foto: Angelica Klang

Sverige behöver en sjukvård där olika delar av systemet arbetar tillsammans istället för att konkurrera med varandra. Kristdemokraterna anser därför att det bästa vore att skyndsamt ersätta det regionala ansvaret för vården med ett samlat ansvar på nationell nivå - men den frågan hanteras av riksdagen och ligger därmed utom Region Uppsalas kontroll. I den här budgeten presenterar vi hur vi ser på sjukvården i Uppsala län, och förklarar varför vi både vill se en världsledande spetsvård, och en stark lokal sjukvård.

Uppsala län har starka förutsättningar och ett strategiskt geografiskt läge mitt mellan flera av Sveriges viktigaste tillväxtmotorer. I öster finns Forsmark och den energistrategiska kustregionen med högteknologiska arbetstillfällen och stor betydelse för svensk elförsörjning. Västerut finns industriregioner präglade av innovation, logistik och export. Norrut utgör Uppsala en port mot den växande gröna industrialiseringen, och söderut finns närheten till Stockholm Arlanda flygplats, huvudstadsregionen och Nordens största arbetsmarknad.

Uppsala är samtidigt mer än sitt geografiska läge. Här finns två universitet med forskning i världsklass, starka innovationsmiljöer och ett internationellt ledande life science-kluster. Här finns också Akademiska sjukhuset, ett av världens främsta universitetssjukhus, där avancerad vård, forskning och medicinska genombrott förbättrar människors liv långt utanför länets gränser.

Akademiska sjukhuset spelar en avgörande roll för både Uppsala län och Sverige, men utmaningarna är betydande. Bristen på vårdplatser är återkommande, arbetsmiljön är pressad och delar av lokalerna är slitna samt illa anpassade för modern vård. Samarbetet mellan sjukhuset och vårdens övriga delar behöver stärkas samtidigt som ekonomiska underskott under lång tid begränsat utvecklingen.

Kristdemokraterna vill ge Akademiska bättre och mer hållbara förutsättningar att utvecklas vidare. Sjukhuset ska i större utsträckning kunna fokusera på högspecialiserad vård, forskning och utbildning, medan mer vård flyttas närmare människors vardag. Vi vill investera i fungerande lokaler, bättre arbetsmiljö och villkor som gör att medarbetare kan stanna och utvecklas.

Att på ett tillfredsställande sätt tillgodose Akademiska sjukhusets behov har dock visat sig vara Region Uppsala övermäktigt: Ett län med 400,000 invånare är inte en nog stark skattebas för att bedriva ett sjukhus i världsklass. Kristdemokraterna ser att vården inte kan bli fullt ut finansierad, organiserad och jämlik så länge Sveriges invånare är uppdelade i 21 olika system. Först när det regionala vårdansvaret ersätts med ett statligt dito kan vården fullt ut

tillgängliggöras för alla. På vägen mot det målet finns dock mycket som kan förbättras inom den regionala strukturen.

I Kristdemokraternas budget presenteras reformer för ett gott liv i Uppsala län, där vården, kollektivtrafiken och den regionala utvecklingen utgår från människors verkliga behov och där människan sätts före systemet.

Frida Björk

toppkandidat i mellersta valkretsen

Kristina Eriksson

toppkandidat i södra valkretsen

Paula Bieler Eriksson

toppkandidat i norra valkretsen

INNEHÅLL

Borgerlig allians: Tid för en ny riktning för Region Uppsala	2
Sjukvården behöver bättre förutsättningar	3
INNEHÅLL	5
REGIONPLAN OCH BUDGET 2027–2029	8
Utgångsläge.....	8
NATIONELLT ANSVAR FÖR SJUKVÅRDEN	9
Vård efter behov, inte postnummer.....	9
Bättre förutsättningar för vården.....	9
Kortare köer och bättre kontinuitet	10
Gemensamma system och stärkt beredskap	10
Regionalt arbete idag för nationellt ansvar imorgon.....	10
<i>Med ett nationellt ansvar skulle staten kunna</i>	10
TRO PÅ AKADEMISKA SJUKHUSET	11
<i>Akut vårdkris kan inte vänta på lösning</i>	11
Fler vårdplatser ett måste	11
Kortare vårdköer kräver ökad kapacitet i hela vårdkedjan	11
Nationell vårdförmedling lokalt	12
Patientkontor och produktionsplanering hjälper fler patienter snabbare till vård	12
Akuten måste fungera	12
Tryggare vård med patientansvarig läkare (PAL).....	12
Bättre triagering ger rätt vård direkt	12
<i>Framtidens universitetssjukhus</i>	13
Region Uppsala ska vara ledande inom life science och innovation	13
Precisionsmedicin ger träffsäker vård	13
Forskning är en förutsättning för framtiden	13
Nationell högspecialiserad vård kräver långsiktighet.....	13
<i>Akademiska i ett nytt säkerhetsläge</i>	14
TRO PÅ LASARETTET I ENKÖPING	15
Rutinkirurgiskt center för hela länet	15
Den breda regionala vården	15
Stärkt akutsjukvård och beredskap	15
Utveckla geriatriken, äldrevårdsenheten och mobila team.....	15
Förbättra digitala arbetssätt och smartare remissflöden	15
TRO PÅ PERSONALEN	16
Hållbara villkor och medarbetarinflytande	16
Psykosocialt stöd och återhämtning	16
Resepolicy för social hållbarhet.....	16
Minskad administrativ börda genom AI som resurs	16
Ytterligare parkeringshus vid Akademiska.....	16
Fler ST-läkare och specialiteter	17

Seniorpremie: Tillvarata senior erfarenhet	17
NÄRA VÅRD I HELA LÄNET	18
<i>Primärvården ska bli sjukvårdens starka grund</i>	18
Långsiktig omställning och mer resurser till Nära vård	18
Revidera primärvårdsuppdraget	18
Upphandla vård som komplement	18
Sammanhållen journalföring	19
<i>Fler patienter ska få en trygg och sammanhållen vård nära hemmet</i>	19
Fast läkarkontakt och kontinuitet	19
Nya närakuter i Tierp, Östhammar och Enköping	19
Fler närvårdsplatser i södra länet	19
Närmottagning: En ny vårdnivå	19
Mer vård i hemmet för äldre och kroniskt sjuka	19
Möjlighet att välja närmaste klinik	20
<i>Hjälp med psykisk ohälsa</i>	20
Sammanhållen vård ger tidigare och bättre hjälp	20
<i>Rehabilitering och habilitering som stärker självständigHET</i>	20
Tillgänglig rehabilitering efter sjukdom och skada	20
Utveckling av habiliteringen vid varaktig funktionsnedsättning	20
<i>Digitalisering och valfrihet ska korta köerna</i>	21
Ökad tillgänglighet i hörselvården	21
1177 - sjukvårdsrådgivning utan kö	21
<i>Palliativ vård - Värdig vård genom hela livet</i>	21
<i>Folktandvården</i>	21
KVINNORS HÄLSA	22
Jämlik vård för kvinnor	22
Tryggare förlossningsvård utan platsbrist	22
Bättre eftervård vid förlossningsskador	22
Framtidens kvinna-/barnsjukhus	22
Snabbare och bättre vård vid endometriosis	22
Kompetenslyft om klimakteriet	23
Korta köerna till fertilitetsvården	23
PSYKIATRI OCH PSYKISK HÄLSA	24
<i>Barn och unga</i>	24
Stärk Första linjen-vården	24
Kortare köer till, och inom, BUP	24
Samlat vårdansvar för psykiatri och habilitering	24
<i>Vuxna</i>	25
Utöka Psykiatriambulansen (PAM)	25
Psykiatriliftet – för en modern psykiatri	25
Avancerad psykiatrisk vård i hemmet	25
CANCERVÅRD	26
Kortare köer och modern behandling	26
Rehabilitering och stöd efter cancer	26

KOLLEKTIVTRAFIK & INFRASTRUKTUR	27
Ett robust vägnät	27
En robust järnväg.....	27
Bättre framkomlighet i Uppsala	27
Oacceptabla brister i tågpendlingen	27
Enzonstaxan viktig att värna	28
Nej till spårvägen	28
Bättre tillgänglighet för olika behov	28
Sommarbussar för ungdomar 12 till 19 år	28
Öka reklamintäkterna.....	28
KULTUR.....	29
Barn och unga	29
Stärk samverkan mellan aktörer	29
Stärk arrangörsledet	29
Kultur och hälsa	29
Folkbildning och folkhögskolor	29
Wiks slott.....	30
REGIONAL UTVECKLING	31
Arlanda flygplats, strategiskt viktig för hela regionen	31
Besöksnäring	31
Grön näring.....	31
Skydda Upplandskusten från skarv	31
Ökat ansvar för regionala utvecklingsnämnden	32
EKONOMI I BALANS I VÄNTAN PÅ NATIONELLT ANSVAR FÖR SJUKVÅRDEN	33
Fastigheter som ska räcka till hela Sveriges vårdbehov.....	33
Kortsiktiga behov kring hyror och renoveringar	33
Finansiering genom beställar-utförarmodell	33
Stärkt strategisk ledning för hälso- och sjukvård.....	34
Förbättrad upphandlingsfunktion	34
Minskad administration.....	34
Bekämpa välfärdsbrottslighet	34
BUDGETMODELL OCH STYRPRINCIPER.....	35
Strategiska satsningsområden	35
Finansiering och omprioriteringar	36
SAMLADE PUNKTER.....	37

REGIONPLAN OCH BUDGET 2027-2029

Utgångsläge

Sverige befinner sig i en period av försiktig ekonomisk återhämtning efter flera år av hög inflation och ökade kostnader. Inflationen har dämpats och tillväxten väntas stärkas, men osäkerheten i omvärlden är fortsatt stor. Kriget i Europa, en svag internationell konjunktur och ökade säkerhetspolitiska spänningar påverkar även svenska regioners ekonomi och planeringsförutsättningar. Samtidigt kvarstår stora utmaningar på arbetsmarknaden, inte minst bland unga och personer långt från arbetslivet.

Region Uppsala verkar i ett län som växer snabbt. Befolkningen ökar och allt fler äldre kommer att behöva vård och omsorg under de kommande åren. Den demografiska utvecklingen ställer stora krav på hälso- och sjukvården, kompetensförsörjningen och kollektivtrafiken. Samtidigt behöver hela länet kunna leva och utvecklas – både den växande stadskärnan och länets mindre kommuner och landsbygder.

De ekonomiska förutsättningarna för regionsektorn är fortsatt ansträngda. Kostnaderna för personal, pensioner, läkemedel och medicinskt material ökar snabbare än under tidigare år, samtidigt som behoven inom vården växer. Region Uppsala omsätter omkring 25 miljarder kronor och mer än hälften av kostnaderna utgörs av personalkostnader. För att långsiktigt klara välfärdens uppdrag krävs därför både ekonomiskt ansvarstagande och ett tydligt fokus på verksamhetens kärnuppdrag.

Hälso- och sjukvården står fortsatt inför betydande utmaningar. Tillgängligheten behöver förbättras, vårddköerna kortas och arbetsmiljön stärkas för medarbetarna. Samtidigt måste omställningen till en mer nära och tillgänglig vård fortsätta, där patienter får vård i tid och där resurser används effektivt. Kristdemokraterna menar att vården ska präglas av kontinuitet, trygghet och människovärde – inte av organisatorisk splittring och växande administration.

Även kollektivtrafiken står inför stora vägval. Regionen behöver säkerställa fungerande transporter i hela länet samtidigt som ekonomin måste vara hållbar över tid. För Kristdemokraterna är det viktigt att investeringar och trafiklösningar utgår från människors vardag och möjligheten att leva, arbeta och bilda familj i hela Uppsala län.

Kristdemokraternas regionplan och budget bygger på en tydlig prioritering av vårdens kärnuppdrag, stärkt tillgänglighet och ett långsiktigt ansvar för regionens ekonomi. Region Uppsala behöver reformer som stärker både kvaliteten och effektiviteten i verksamheten, samtidigt som medborgarnas förtroende för välfärden återupprättas.

Förutsättningarna för att i opposition fullt ut kostnadsberäkna och kvalitetssäkra samtliga förslag är dock begränsade, och siffror bör därför ses som indikativa.

NATIONELLT ANSVAR FÖR SJUKVÅRDEN

Akademiska sjukhuset är ett av Sveriges främsta universitetssjukhus, men likt stora delar av sjukvården verkar det under hård press. Inför sommaren 2026 varnas om över 1 000 obemannade pass på akuten, personal säger upp sig för att de inte längre orkar och facket varslar om skyddsstopp. Detta är inte bara en lokal kris. Det är ett symptom på vårt lands trasiga sjukvårdssystem. Att Sverige delas upp i 21 olika regioner med egna vårdssystem skapar onödiga hinder i arbetet med att säkra bemanning, vårdplatser och långsiktig kapacitet. Kvaliteten överlag försämras, samtidigt som patienterna möter helt olika villkor beroende på var i landet de bor.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Flytta ansvaret för sjukvården från regional till nationell nivå.
2. Utveckla och förenkla den nationella vårdförmedlingen för att korta vårdköerna.
3. Förstärka samarbetet mellan regionerna och göra det enklare att söka vård i hela landet.
4. Säkerställa att nationella riktlinjer och kvalitetskrav följs i hela Sverige.
5. Införa bättre nationell samordning av journalsystem och digital infrastruktur.
6. Stärka sjukvårdens beredskap och krishantering.

Vård efter behov, inte postnummer

Svensk sjukvård ska ges på lika villkor och den som har störst behov ska få hjälp först. Dessa mål slås fast i hälso- och sjukvårdslagens portalparagrafer. Men dagens system lever inte upp till lagens intention. I praktiken har Sverige i dag 21 olika sjukvårdssystem. Regionerna gör olika prioriteringar, har olika tillgång till vårdplatser och organiserar vården på olika sätt. Det gör att väntetider, behandlingar och tillgången till läkemedel och hjälpmedel kan skilja sig kraftigt beroende på var patienten bor. Patienter ska inte behöva få sämre vård på grund av sitt postnummer. Ett nationellt huvudmannaskap skulle göra vården mer likvärdig i hela landet och säkerställa att samma krav och standarder gäller oavsett region.

En viktig aspekt av att ge vård efter behov är att ge vård i tid. Svensk lag slår fast att vårdgaranti ska gälla, men inte heller här levererar vårdssystemet och antalet personer som väntat olagligt länge på vårdkontakt eller behandling räknas i hundratalsentals. Målbilden måste dessutom vara att inte bara leva upp till garantins maxgräns, utan att korta även de formellt lagliga väntetiderna. Med statligt ansvar för sjukvården kan ledig kapacitet användas bättre över hela landet så att patienter snabbare få vård där det finns plats, oavsett regiongränser. Det skulle bidra till kortare vårdköer och bättre tillgång till behandling i tid.

Bättre förutsättningar för vården

Ett nationellt ansvar handlar inte bara om rättvisa för patienter. Det handlar också om att skapa bättre förutsättningar för sjukvården som helhet – för kvaliteten, arbetsmiljön och ekonomin. Idag ansvarar varje region för att finansiera och planera sin egen vård. Samtidigt delas skatteintäkterna upp mellan 21 olika regioner. Det gör det svårt att göra stora och långsiktiga investeringar, särskilt inom avancerad och högspecialiserad vård. Region Uppsala har exempelvis omkring 400 000 invånare som skattebas. Det räcker i bästa fall för att finansiera den grundläggande vården, men gör det svårt att samtidigt bära kostnaderna för investeringar och utveckling vid Akademiska sjukhuset – trots att sjukhuset har ett nationellt uppdrag.

När en enskild region själv måste stå för stora investeringar blir de ekonomiska riskerna mycket stora. Problemet förstärks av att högspecialiserad vård ofta regleras genom tidsbegränsade avtal mellan regionerna. Det skapar osäkerhet kring framtida vårdbehov och intäkter, vilket försvårar ordentlig planering. Den osäkerheten påverkar också personalen. Kortsiktig planering leder till sämre arbetsmiljö, högre personalomsättning och större svårigheter att säkra rätt kompetens över tid. Det kan leda till att viktiga investeringar skjuts på framtiden, eller att obalans uppstår då de olika regionerna inte vet vilka behov de själva behöver täcka upp för och vilka som kan tillgodose av andra. Det riskerar tillgängligheten i lands- och glesbygd då tätbebyggda områden prioriteras eftersom marginalerna inte räcker till för att söka lösningar till jämförelsevis få patienter. Med ett nationellt huvudmannaskap förenklas långsiktiga analyser så att investeringar i allt från materiella tillgångar till studieplatser för framtida vårdpersonal kan optimeras för att svara upp mot faktiska behov.

Kortare köer och bättre kontinuitet

Med ett nationellt ansvar kommer ledig kapacitet att kunna användas bättre över hela landet. Genom en utvecklad nationell vårdförmedling kan patienter redan idag snabbare få vård där det finns plats, oavsett regiongränser. Det bidrar till kortare köer och bättre tillgång till behandling i tid.

Gemensamma system och stärkt beredskap

Dagens uppdelning i 21 regioner innebär också att sjukvården arbetar i flera olika journalsystem och digitala lösningar som ofta har svårt att kommunicera med varandra. Det skapar onödig administration och gör vården mindre effektiv. Med ett nationellt ansvar kan Sverige få bättre samordning av journalsystem, administration och digital infrastruktur. Det skulle frigöra mer tid för vård och göra det enklare för patienter att få sammanhållen behandling i hela landet. Coronapandemin visade dessutom tydligt svårigheterna med 21 separata vårdssystem. Ett nationellt huvudmannaskap skulle stärka sjukvårdens beredskap och göra det lättare att samordna resurser, vårdplatser och personal vid kriser och höjd beredskap.

Regionalt arbete idag för nationellt ansvar imorgon

De fördelar som listas här ger förstås inte en heltäckande bild. Men de är tydliga exempel på varför systemförändringar behövs. Det bör också noteras att den parlamentariska vårdansvarskommitté som utrett frågan ger gott stöd för utökad statlig styrning och mer nationellt ansvarstagande, även om den inte varit beredd att löpa linan ut och föreslå en komplett ansvarsflyttning, främst av oro för den omfattning en sådan reform skulle ha.

För Kristdemokraterna i Region Uppsala är det därför självklart att regionen snarast möjligt och genomgående bör arbeta för att stärka nationell samordning, undanröja regionala gränshinder och underlätta framtida ansvarsflyttningar. Detta återspeglas i vår politik gällande exempelvis geografisk närhet till vård, förstärkt arbete med vårdförmedling och bättre förutsättningar för Akademiska sjukhuset att vara ett nationellt centrum för högspecialiserad vård.

MED ETT NATIONELLT ANSVAR SKULLE STATEN KUNNA

- ✓ Sätta nationella miniminivåer för antal vårdplatser
- ✓ Följa upp belägningsgrader i hela landet
- ✓ Korta vårdköerna genom bättre nationell styrning
- ✓ Omfördela resurser vid kriser och hög belastning
- ✓ Planera vårdens kapacitet långsiktigt
- ✓ Minska administration och dubbelarbete
- ✓ Säkerställa bättre digital samordning
- ✓ Garantera mer likvärdig vård och bättre medicinska resultat i hela landet

TRO PÅ AKADEMISKA SJUKHUSET

Akademiska sjukhuset är ett av Sveriges viktigaste sjukhus. Varje dag genomförs världsledande transplantationer som räddar liv samtidigt som nya behandlingar utvecklas inom bland annat cancervården. Men ett sjukhus i världsklass kräver rätt förutsättningar för att fortsätta utvecklas. Akademiska är inte bara ett sjukhus, utan såväl en nationell som internationell tillgång. Men det finns också stora utmaningar.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Säkerställa fler vårdplatser och stärkt akutsjukvård.
2. Korta väntetiderna genom bättre kapacitetsplanering och vårdförmedling.
3. Samarbeta med grannregioner för att stärka vårdkapaciteten.
4. Införa patientansvarig läkare för patienter med komplexa vårdbehov.
5. Förbättra triageringen så att patienter snabbare får rätt vård.
6. Förbättra arbetsmiljön och minska personalbelastningen.
7. Låta Akademiska fokusera mer på högspecialiserad vård.
8. Flytta vård som inte kräver universitetssjukhusets resurser till andra vårdnivåer.
9. Ta ledarskap inom Life science och innovation.
10. Stärka forskningen och precisionsmedicinen.
11. Skapa långsiktiga förutsättningar för nationell specialistvård.
12. Investera i moderna och fungerande vårdlokaler.
13. Utveckla Akademiskas roll inom civil beredskap och krigssjukvård.

AKUT VÅRDKRIS KAN INTE VÄNTA PÅ LÖSNING

Fler vårdplatser ett måste

Bristen på vårdplatser är ett av sjukvårdens största problem och påverkar hela vårdkedjan. När vårdplatser saknas blir patienter kvar på akutmottagningen längre än nödvändigt, operationer skjuts upp och personalen tvingas arbeta under hård press. Situationen påverkar både patientsäkerheten och arbetsmiljön. Region Uppsala behöver därför prioritera fler disponibla vårdplatser och bättre planering av vårdkapaciteten. För att vårdplatser ska kunna hållas öppna krävs samtidigt rätt bemanning och bättre förutsättningar att rekrytera och behålla sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor och annan nyckelkompetens.

Fler vårdplatser handlar inte bara om fler sängar, utan om att hela vårdkedjan ska fungera bättre. Genom stärkt primärvård, effektivare flöden och bättre samverkan mellan sjukhus och kommuner kan fler patienter få vård på rätt nivå samtidigt som trycket på akutsjukvården minskar. Vi vill också att Region Uppsala fullt ut utnyttjar möjligheten att samverka med andra regioner, privata aktörer och externa vårdgivare när det bidrar till kortare väntetider och bättre tillgänglighet – alltid med hög kvalitet och patientens behov i centrum.

Kortare väntetider kräver ökad kapacitet i hela vårdkedjan

I mars 2026 väntade 16 715 patienter på ett första besök och 5 134 på operation.

Drygt 20 000 patienter har väntat olagligt länge på ett första besök eller operation, trots att den nationella vårdgarantin inte tillåter det.

Sjukhusvården ökar mer än primärvården, enligt prognos. Att öka tillgängligheten i primärvården är en förutsättning för att klara utvecklingen mot nära vård och avlasta sjukhusvården. Kristdemokraterna gör därför en kraftfull satsning på att öka vårdkapaciteten och förbättra tillgängligheten i hela länet.

Nationell vårdförmedling lokalt

Regeringen har infört en nationell vårdförmedling som det är bra att Region Uppsala arbetar med. Det är ett digitalt stöd där den som förmedlar vård kan söka efter en vårdgivare som snabbare kan utföra den vård som en väntande patient har behov av, och därmed uppfylla vårdgarantin. Men mer behöver göras.

Patientkontor och produktionsplanering hjälper fler patienter snabbare till vård

Region Uppsala har omvandlat sin vårdgarantienhet till ett patientkontor för att minska väntetider och öka valfriheten. Patientkontoret hjälper patienter att hitta vård, och med administrativa frågor som patientavgifter och listning. Det behövs också en utvecklad produktionsplanering inom sjukvårdsregionen där regionerna gemensamt vidtar åtgärder för att hjälpa varandra att säkerställa god tillgänglighet. Liksom i förra årets budget förstärker vi därför patientkontoret med ett tydligare uppdrag att slussa patienter inom de områden där Region Uppsala inte lever upp till vårdgarantin.

Akuten måste fungera

En fungerande akutmottagning bygger på att patienter snabbt kan slussas vidare till rätt vårdavdelning. När det råder brist på vårdplatser och personal uppstår stopp i hela vårdkedjan. Patienter blir kvar på akuten i väntan på en ledig plats, vilket leder till överbelastning, längre väntetider och en pressad arbetsmiljö för medarbetarna. Inför sommaren 2026 har sjukhusledningen rapporterat att över 1 000 arbetspass på akuten saknar bemanning. Personalbristen innebär att vårdplatser inte kan hållas öppna, trots att behovet av vård är stort. Konsekvensen blir att akutmottagningarna får svårt att ta emot nya patienter samtidigt som vårdflöden bromsas upp. Situationen kräver både akuta och långsiktiga åtgärder. På kort sikt behövs insatser för att säkra bemanning och minska belastningen under sommaren. På längre sikt måste regionen prioritera fler vårdplatser och bättre förutsättningar för att rekrytera och behålla personal.

För att förbättra flödena och minska trycket på akutmottagningarna bör regionen även överväga fler direktinläggningar till vårdavdelningar, stärkt styrning till närakuter, Mobila närvårdsteam och primärvård samt minskad administrativ belastning för vårdpersonalen. Genom ökad vårdkapacitet kan köerna kortas och fler patienter få vård i rätt tid och på rätt vårdnivå.

Tryggare vård med patientansvarig läkare (PAL)

Kristdemokraterna föreslår att modellen med patientansvarig läkare (PAL) implementeras fullt ut vid Akademiska sjukhuset för patienter med komplexa vårdbehov. Erfarenheter från andra regioner visar att PAL-modellen skapar bättre kontinuitet, tydlig ansvarsfördelning och mer sammanhållen vård. Genom att en namngiven läkare får det övergripande ansvaret för hela vårdprocessen så stärks både patientsäkerheten och effektiviteten. För regionen innebär det en konkret åtgärd för att minska fragmenteringen, öka patientnöjdheten och avlasta personalen genom tydligare struktur och ansvar.

Bättre triagering ger rätt vård direkt

Patienter ska snabbare få träffa rätt profession och få vård på rätt nivå från början. Genom bättre triagering och tydligare vårdflöden kan väntetiden minska. Arbetet med triagering enligt bästa effektiva omhändertagningsnivå (BEON) behöver fortsatt förankras i hela verksamheten så att patienter så snart som möjligt får träffa den profession som är bäst lämpad. Fortfarande hindrar dock regionens egna administrativa gränser vården att vara så effektiv och samordnad som möjligt.

FRAMTIDENS UNIVERSITETSSJUKHUS

Region Uppsala ska vara ledande inom life science och innovation

Sverige ska fortsatt vara världsledande inom life science och medicinsk innovation, där framtidens behandlingar, vacciner och sjukvård utvecklas. Regeringens uppdaterade life science-strategi lyfter bland annat kliniska prövningar, precisionshälsa, medicinteknik och digital infrastruktur som avgörande för svensk konkurrenskraft och en mer jämlik vård.

För Region Uppsala innebär detta stora möjligheter. Med starka universitet, ledande forskningsmiljöer och Akademiska sjukhuset finns unika förutsättningar att stärka samarbetet mellan vård, forskning och näringsliv. Samtidigt krävs långsiktiga satsningar på kompetensförsörjning, vårdkapacitet och modern digital infrastruktur för att innovation och kliniska prövningar inte ska trängas undan av vårdens höga belastning. Genom stärkt samverkan kan fler innovationer snabbare komma patienter till nytta och bidra till både bättre vård, fler jobb och svensk tillväxt.

Vi vill att Region Uppsala ska ta en ledande roll inom svensk life science genom att stärka innovationsklimatet, öka antalet kliniska prövningar och förbättra samverkan mellan vård, akademi och företag. Vi vill också skapa bättre förutsättningar för AI, hälsodata och medicinteknisk utveckling inom vården.

Precisionsmedicin ger träffsäker vård

Precisionsmedicin innebär att välja rätt behandling för rätt sjukdom, vid rätt tidpunkt och till rätt patient. Genom avancerad diagnostik, genetisk kartläggning och modern bildteknik kan vården bli mer individanpassad och träffsäker. Även avancerade terapier som ATMP (*Advanced Therapy Medicinal Products*) skapar nya möjligheter att behandla svåra och tidigare obotliga sjukdomar.

Precisionsmedicin kan ge bättre behandlingsresultat, färre biverkningar och ökad livskvalitet för patienterna, samtidigt som vårdens resurser används mer effektivt. För Region Uppsala, med Akademiska sjukhuset och starka forskningsmiljöer, finns goda förutsättningar att ligga i framkant inom utvecklingen av framtidens individanpassade vård.

Vi vill stärka Region Uppsalas arbete med precisionsmedicin genom investeringar i modern diagnostik, digital infrastruktur och klinisk forskning. Vi vill också förbättra möjligheterna för patienter att få tillgång till avancerade behandlingar och kliniska prövningar oavsett bostadsort.

Forskning är en förutsättning för framtiden

Forskning och utbildning är avgörande för att utveckla framtidens hälso- och sjukvård. Region Uppsala har en unik styrkeposition genom det nära samarbetet mellan vården, Uppsala universitet och andra forskningsaktörer. Genom att kombinera klinisk verksamhet med forskning och utbildning kan nya behandlingar snabbare komma patienter till nytta samtidigt som vårdens kvalitet stärks. Vi vill värna den kliniska forskningen och skapa bättre förutsättningar för utbildning, kompetensutveckling och rekrytering inom hela vården. För att behålla och attrahera medarbetare krävs god arbetsmiljö, möjlighet till vidareutbildning och tid för forskning och utveckling även i en pressad vårdverksamhet.

Vi vill stärka samarbetet mellan region, universitet och näringsliv samt säkerställa att vårdpersonal får bättre möjligheter till specialistutbildning och kompetensutveckling. Vi vill också att Region Uppsala fortsatt ska vara en attraktiv miljö för forskning, innovation och kliniska studier.

Nationell högspecialiserad vård kräver långsiktighet

Den nationella högspecialiserade vården i Region Uppsala omfattar avancerad sjukvård för sällsynta eller särskilt komplexa tillstånd som kräver hög kompetens och tvärvetenskapliga team. Region Uppsala har tillstånd inom 22 områden och är därmed en av landets ledande vårdgivare inom högspecialiserad vård. Verksamheten omfattar bland annat behandling av neuroendokrina tumörer, avancerade binjuretumörer, epilepsikirurgisk utredning och extraktion av pacemakerutrustning. Den högspecialiserade vården bidrar inte bara till bättre vård för patienter från hela landet, utan stärker också forskning, innovation och kompetensutveckling i regionen.

Vi vill säkerställa långsiktiga förutsättningar för den nationella högspecialiserade vården genom satsningar på kompetensförsörjning, forskning och modern teknik. Vi vill också stärka samarbetet mellan regioner och utveckla vårdkedjorna så att patienter från hela landet får tillgång till högspecialiserad vård med hög kvalitet och god tillgänglighet.

AKADEMISKA I ETT NYTT SÄKERHETSLÄGE

Sverige befinner sig i ett nytt säkerhetsläge där krig i vårt närområde, cyberhot och samhällsstörningar ställer högre krav på sjukvårdens beredskap. Akademiska sjukhuset har en central roll i Sveriges civila försvar och måste kunna upprätthålla avancerad sjukvård även vid kris och höjd beredskap. Det kräver robust digital infrastruktur, säker läkemedelsförsörjning, fungerande reservsystem och tillräcklig vårdkapacitet. Kristdemokraterna vill stärka Region Uppsalas arbete med civil beredskap och säkerställa att Akademiska har långsiktiga förutsättningar att möta framtidens säkerhetsutmaningar. Vi vill därför stärka det civila försvaret, bland annat genom att inrätta ett Regionalt omsättningslager.

TRO PÅ LASARETTET I ENKÖPING

Lasarettet i Enköping är en oumbärlig del av sjukvården i Region Uppsala. Här finns vård nära människor samtidigt som hela länets regionala vårdstruktur stärks. För många invånare i Enköping, Håbo och delar av Heby är Lasarettet en avgörande trygghet när vården behövs snabbt och nära hemmet. Men Lasarettet i Enköping fyller också en större funktion i hela sjukvårdssystemet, som en viktig aktör i att bära den breda regionala vården.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Utveckla Lasarettet till ett rutinkirurgiskt center för hela länet.
2. Ge Lasarettet en tydlig och bärande roll i den breda regionala vården.
3. Skapa bättre arbetsmiljö och långsiktiga villkor för personalen.
4. Bygga ut den nära sjukvården i södra och västra länsdelen.
5. Förbättra patientflödena mellan sjukhus, vårdcentraler och Akademiska.

Rutinkirurgiskt center för hela länet

Vi vill utveckla Lasarettet som ett rutinkirurgiskt centrum för hela länet med fler dagoperationer och öppenvård. Då kan fler standardiserade ingrepp genomföras med hög kvalitet och kortare väntetider. När fler planerade operationer genomförs på Lasarettet kan Akademiska sjukhuset fokusera mer på avancerad vård, samtidigt som vårdköerna kortas och patientflödena blir bättre. Det stärker hela vårdkedjan.

Den breda regionala vården

Vi vill att Lasarettet i Enköping ska ha ett tydligt och långsiktigt uppdrag att bära en större del av den breda regionala vården i södra och västra delarna av länet. Det är viktigt, inte minst eftersom Akademiska sjukhuset bär den mest avancerade vården, forskning, universitetssjukvården samt nationella uppdrag vilket kräver stora resurser och hög specialisering. Om Akademiska sjukhuset samtidigt ska bära för mycket av den generella sjukvården blir trycket för stort. Med ett välfungerande lasarett i Enköping minskar belastningen på Akademiska sjukhuset, samtidigt som fler patienter snabbare hamnar på rätt vårdnivå. Resultatet blir att fler medicinska bedömningar, planerade insatser, rehabilitering och uppföljning kan ske lokalt, nära patienterna.

Vi vill också stärka samverkan med primärvården och kommunerna för att skapa tydligare och smidigare patientflöden. När vården är mer sammanhållen lokalt minskar behovet av resor, väntetiderna kortas och trycket på de större sjukhusen minskar. Detta bidrar till en mer tillgänglig, jämlik och effektiv vård i hela Region Uppsala.

Stärkt akutsjukvård och beredskap

Säkerställ att Lasarettet kan ta emot och stabilisera fler patienter akut dagtid, med tydliga gränssnitt mot Akademiska sjukhuset, så att rätt patient hamnar på rätt nivå från början. Då får man också en tydligare roll i regionens beredskap, så att sjukvårdssystemet blir mindre sårbart vid kriser, personalbrist eller högt tryck.

Utveckla geriatriken, äldrevårdsenheten och mobila team

Geriatriskpatienter har generellt större behov av en sammanhållen vård än av sjukhusvård på universitetssjukhusnivå. Därför ska den nära vården för äldre, inklusive geriatrisk vård och samverkan med kommunerna, stärkas. En viktig del i detta är att se till att de patienter som får bäst vård av äldrevårdsenheten eller av det mobila teamet knyts dit.

Förbättra digitala arbetssätt och smartare remissflöden

Vi vill förbättra digitala arbetssätt och remissflöden mellan Lasarettet, vårdcentraler och Akademiska sjukhuset för att minska administrationen och onödiga väntetider.

TRO PÅ PERSONALEN

Vårdpersonalen som möter och behandlar patienterna är de som bär upp all vår verksamhet. Som arbetsgivare är det Region Uppsalas ansvar att ge all personal goda förutsättningar att utföra sitt arbete, skapa en arbetsmiljö som gynnar välmående, skapa förutsättningar för kompetensutveckling och möjliggöra balans mellan arbetsliv och privatliv. Idag vittnar många medarbetare inom vården om alltför hög press, stress och bristande möjligheter till stöd och återhämtning. Därtill uppstår vakanser när personal slutar och ersättare är svåra att rekrytera. Detta måste tas på stort allvar och lösningar måste hittas.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Skapa hållbara villkor och bättre arbetsmiljö för vårdpersonalen.
2. Ge bättre psykosocialt stöd och möjlighet till återhämtning.
3. Utveckla resepolicyen för bättre social hållbarhet.
4. Minska den administrativa bördan genom att använda AI som resurs
5. Bygga ytterligare parkeringshus vid Akademiska sjukhuset.
6. Säkra kompetensförsörjningen med fler ST-läkare och seniorpremie.

Hållbara villkor och medarbetarinflytande

För att Region Uppsala ska vara en attraktiv arbetsplats krävs goda förutsättningar för medarbetarna att göra sitt jobb, genom investeringar i vårdkvalitet, möjlighet till utveckling, inflytande över schemaläggning och delaktighet på arbetsplatsen. Under planperioden ska regionens arbetsplatser arbetsmiljöcertifieras.

Personal ska inte behöva välja mellan sin egen hälsa och patienternas säkerhet. Hållbara arbetsvillkor hänger nära samman med att säkerställa tillräckligt antal vårdplatser och en vård som räcker till.

Psykosocialt stöd och återhämtning

Arbetet inom vården kan innebära att man på jobbet hanterar situationer som är tunga att bearbeta. För att ge utrymme till att processa och återhämta sig krävs bättre schemaförutsägbarhet, handledning och därtill debriefing efter extrema arbetspass. Självklart ska arbetsgivaren också garantera pauser enligt kollektivavtal samt dygnsvila enligt lag.

Resepolicy för social hållbarhet

Region Uppsalas resepolicy måste bygga på fler värden än enbart klimatmål. Kristdemokraterna vill se en socialt hållbar resepolicy där arbetsmiljö, familjeliv och verksamheternas effektivitet vägs in tillsammans med miljöhänsyn. Kraftigt förlängda restider kan försvåra möjligheten att förena arbete och föräldraskap, vilket arbetsgivare enligt diskrimineringslagen aktivt ska motverka. Resepolicyen bör därför vara färdmedelsneutral och ge utrymme för lösningar som fungerar i människors vardag. Regionens medarbetare ska kunna resa hållbart utan att familjeliv, trygghet eller verksamhetens kvalitet försämras.

Minskad administrativ börda genom AI som resurs

Så lite som möjligt av vårdpersonalens tid ska gå till administration, därför måste moderna arbetssätt implementeras i det patientnära arbetet. AI bör användas till flera av de administrativa uppgifter som idag kräver onödig handpåläggning av sjukvårdspersonal. Fler åtgärder för att minska administrationen beskrivs under avsnittet God kvalitet med ekonomi i balans.

Ytterligare parkeringshus vid Akademiska

Region Uppsalas verksamhet pågår dygnet runt och medarbetare behöver resa till och från arbetet på sena kvällar eller tidiga mornar. För att kunna lösa livspusslet i kombination med att pendla från hela länet behövs möjlighet att

parkera såväl bilar som cyklar. Problemet är särskilt stort vid Akademiska sjukhuset och därför ska planeringen av ett nytt parkeringshus initieras.

Fler ST-läkare och specialiteter

Region Uppsala behöver en god överblick av behovet inom kompetensförsörjning, exempelvis behövs fler ST-läkare. Under planperioden ska en plan för hur många ST-läkare som behövs inom alla specialiteter tas fram. Regionen ska även driva på att en nationell kartläggning av specialistsjuksköterskor och specialistläkare genomförs.

Seniorpremie: Tillvarata senior erfarenhet

För att säkra tillgången på erfaren personal föreslår Kristdemokraterna en seniorpremie för anställda som väljer att arbeta efter pensionsålder. Äldre medarbetares erfarenhet ska tas tillvara, exempelvis som handledare för nyanställda. Medarbetare över 66 år ska även erbjudas hälsoprofilsundersökning via företagshälsovården.

NÄRA VÅRD I HELA LÄNET

Primärvården är grunden i sjukvården och ofta den första vårdkontakten. Det är hit människor vänder sig först när något inte fungerar som det ska, oavsett ålder eller problem. En tillgänglig primärvård skapar trygghet nära människor samtidigt som problem kan fångas upp tidigare och sjukhusen avlastas. Vi tror på en primärvård som är nära, trygg och tillgänglig. Fler människor ska kunna möta samma läkare över tid och få hjälp tidigare innan problemen växer sig större. Mer vård ska också kunna ges i hemmet när det är möjligt, särskilt för äldre och sköra patienter. Primärvården ska inte vara sjukvårdens väntrum, den ska vara dess starka grund.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Stärka primärvården och flytta vården närmare patienterna.
2. Ge fler patienter en trygg och sammanhållen vård nära hemmet.
3. Fast läkarkontakt för kontinuitet och trygghet.
4. Bygga ut närakuter, närmottagningar och närvårdsplatser i hela länet.
5. Ge äldre och kroniskt sjuka mer vård i hemmet.
6. Fånga upp psykisk ohälsa tidigare och stärka stödet till barn och familjer.
7. Stärka rehabilitering och habilitering nära människors vardag.
8. Korta köerna genom digitalisering, valfrihet och bättre tillgänglighet.
9. Säkerställa värdig vård genom hela livet.
10. Stärka folktandvården och korta väntetiderna.

PRIMÄRVÅRDEN SKA BLI SJUKVÅRDENS STARKA GRUND

Långsiktig omställning och mer resurser till Nära vård

För att Nära vård ska bli verklighet behöver mer vård flyttas närmare patienterna och primärvården stärkas. Akademiska sjukhuset ska fokusera mer på avancerad vård, medan fler patienter ska kunna få hjälp på rätt vårdnivå tidigare. Det kräver en mer flexibel primärvård med bättre förutsättningar för nya etableringar, lokala anpassningar och tydligare styrning. Genom att stärka primärvården kan vården bli mer tillgänglig, sammanhållen och hållbar i hela länet. Utvecklingen går dock för långsamt.

Sjukhusvården fortsätter att växa snabbare än primärvården, och inom primärvården ökar läkarbesöken mer än besök hos sjuksköterskor och hos fysioterapeuter. För att nära vård ska bli verklighet krävs en tydligare omfördelning av resurser. Målet är att 25% av resurserna i vården 2030 går till den nära vården. Att förändra vårdstrukturer som byggts upp under decennier kräver uthållighet och tydlig riktning.

Revidera primärvårdsuppdraget

Region Uppsalas nuvarande primärvårdsuppdrag är för omfattande och alltför rigid för att möta dagens krav på tillgänglighet och anpassning. I dag krävs omkring 7 000 listade patienter för att en vårdcentral ska nå ekonomisk balans – en tröskel som försvårar nyetableringar, särskilt i landsbygd och mindre orter. Kristdemokraterna föreslår därför en reform av primärvårdsuppdraget, där uppdragets omfattning skalas utifrån antalet listade patienter. Det skapar förutsättningar för att bygga upp nya vårdcentraler gradvis, med hållbara ekonomiska villkor redan från start. Vi vill också göra uppdraget mer flexibelt så att vårdcentraler kan specialisera sig utifrån lokala behov – till exempel inom äldreomsorg, diabetes eller allergologi.

Upphandla vård som komplement

Det finns behov av att upphandla vård som ett komplement till den vård som bedrivs vid Akademiska sjukhuset i de fall det bedöms kostnadseffektivt och/eller ökar tillgängligheten. Det kan exempelvis röra sig om att utreda möjligheten att konkurrensutsätta Akademiska laboratoriet.

Sammanhållen journalföring

Vi vill fortsätta arbetet med sammanhållen journalföring och gemensam planering mellan regionen och länets kommuner. Äldre människor och deras anhöriga ska inte behöva uppleva att helansvaret saknas när huvudansvaret pendlar mellan olika delar av vården och omsorgen.

FLER PATIENTER SKA FÅ EN TRYGG OCH SAMMANHÅLLEN VÅRD NÄRA HEMMET

Fast läkarkontakt och kontinuitet

Ingen människa ska behöva upprepa sin sjukdomshistoria för nya läkare på vårdcentralen gång på gång. Vi vill att fler ska möta samma vårdkontakter över tid och känna trygghet i att någon har ett helhetsansvar. Idag möter många patienter ständigt nya läkare och vårdkontakter. Det drabbar särskilt äldre, kroniskt sjuka och personer med omfattande vårdbehov. Kristdemokraterna vill därför stärka arbetet med fast läkarkontakt i primärvården. Målet ska vara en namngiven fast läkarkontakt för fler patienter och särskilt för äldre, kroniskt sjuka och personer med stora vårdbehov.

Nya närakuter i Tierp, Östhammar och Enköping

Alla patienter behöver inte vård på ett akutsjukhus, men många behöver få snabb hjälp samma dag. Vi vill därför utveckla närakuterna som en tydlig del av den nära vården och stärka tillgången till akut vård i hela länet. Vi vill utreda etablering av närakuter i Tierp, Östhammar och Enköping för att öka tillgängligheten, minska resorna för patienterna och avlasta Akademiska sjukhuset.

Närakuterna ska kunna ta emot patienter med akuta men inte livshotande tillstånd och vara tillgängliga även kvällar och helger. Varje patient ska få vård på rätt vårdnivå, närmare människors vardag. Det skapar större trygghet för patienter och anhöriga samtidigt som sjukhusens akutmottagningar får bättre förutsättningar att fokusera på de allra mest sjuka patienterna.

Fler närvårdsplatser i södra länet

Närvårdsplatser är till för patienter som behöver vård, observation eller rehabilitering, men inte de mest avancerade resurserna. Det handlar ofta om äldre patienter och personer med stora vårdbehov som behöver en tryggare och mer sammanhållen vård nära hemmet. Närvårdsplatserna kan minska onödiga återinläggningar på Akademiska sjukhuset, och skapa bättre övergång mellan sjukhusvård, primärvård och kommunal omsorg. Idag finns närvårdsplatser i norra och mellersta länsdelen, men motsvarande vårdnivå saknas i södra länet. Vi vill därför utveckla närvårdsplatser även i södra länsdelarna som en del av den nära vården i hela länet.

Närmottagning: En ny vårdnivå

Det ska vara möjligt att få nära vård oavsett var i länet man bor. Äldre människor ska inte behöva resa långt för grundläggande vård och barnfamiljer ska kunna få hjälp nära vardagen. Vi vill därför stärka primärvårdens närvaro i hela länet och skapa bättre möjligheter för mindre mottagningar att växa fram.

Vi vill därför införa en ny vårdnivå: Närmottagning. Dessa ska vara knutna till en vårdcentral men ha ett mindre och mer flexibelt vårdutbud anpassat efter lokala behov. Syftet är att göra vården mer tillgänglig nära människors vardag och skapa trygghet även i mindre orter och landsbygdsområden.

Mer vård i hemmet för äldre och kroniskt sjuka

Äldre ska mötas av en trygg, sammanhållen och tillgänglig vård nära hemmet. För många äldre med stort vårdbehov och kroniskt sjuka är vården idag splittrad, med många olika kontakter och upprepade besök på vårdcentral, akutmottagning och sjukhus. Ingen människa ska behöva känna otrygghet i att ansvaret faller mellan olika delar av vården.

Kristdemokraterna vill bygga ut Äldrevårdsenheten, de mobila närvårdsteamerna, vård i hemmet och utvecklingen av vårdcentrum i hela länet. För äldre och kroniskt sjuka innebär vård i hemmet större trygghet, bättre kontinuitet

och minskat behov av akuta sjukhusbesök eller inläggningar på sjukhus. Mer vård ska kunna ges hemma när det är möjligt och medicinskt lämpligt.

Idag nås endast en mindre andel av de personer som skulle få bäst vård av mobila närvårdsteam, och ännu färre av de patienter som har möjlighet att lista sig på Äldrevårdsenheten. Regionens egna utredningar visar samtidigt att en kraftig utbyggnad av verksamheterna både kan förbättra livskvaliteten för patienterna och minska belastningen på sjukhusen. Bedömningen är att satsningarna kan ge kostnadsbesparingar på totalt 2,3 miljarder kronor fram till 2030, med en årlig besparing på omkring 170 miljoner kronor redan från 2026.

Möjlighet att välja närmaste klinik

Region Uppsala är ett geografiskt stort län. För många som bor i kommuner som gränsar till andra län, så som Enköping, Håbo, Tierp och Älvkarleby, skulle möjligheten att välja vård närmare hemmet, utanför Region Uppsala, innebära ökad trygghet. Långa resor vid vårdbehov skapar stress i en situation där trygghet borde stå i centrum. Vi vill därför utveckla samarbetet med angränsande regioner för att förbättra kontinuiteten i lämpliga pilotprojekt, exempelvis mödravård, förlossning och eftervård.

HJÄLP MED PSYKISK OHÄLSA

Psykisk hälsa inom primärvården

För psykiatri: se avsnitt Psykiatri och psykisk hälsa

Primärvården är ofta den första kontakten för människor som söker hjälp för psykisk ohälsa. Hjälpen måste finnas nära och komma i tid. Det kan handla om unga människor med ångest eller sömnproblem, föräldrar som inte längre orkar eller äldre som känner ensamhet. Psykisk ohälsa påverkar ofta hela familjer och därför behöver hjälpen sättas in tidigt innan problemen växer sig större. Kristdemokraterna vill stärka vårdcentralernas arbete med psykisk hälsa och förbättra tillgången till psykologisk kompetens i primärvården. Människor med lättare psykisk ohälsa ska få hjälp tidigt innan problemen leder till långvarig sjukskrivning eller behov av specialistpsykiatri.

Sammanhållen vård ger tidigare och bättre hjälp

En bättre samverkan mellan elevhälsa, primärvård, habilitering, barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänst behövs. Barn och föräldrar ska inte behöva skickas runt mellan olika instanser. Hjälpen ska hänga ihop, komma tidigare och utgå från barnets hela livssituation.

REHABILITERING OCH HABILITERING SOM STÄRKER SJÄLVSTÄNDIGHET

Tillgänglig rehabilitering efter sjukdom och skada

Rehabilitering är avgörande för att människor ska kunna återgå till vardag, arbete och självständighet efter sjukdom eller skada. Rehabiliteringen behöver stärkas i hela vårdkedjan mellan sjukhus, primärvård och den kommunala omsorgen. För många patienter med smärta, neurologiska sjukdomar och andra funktionsnedsättningar är vattenträning en viktig del av rehabiliteringen, och kan bidra till ökad rörlighet och mindre smärta. Tillgången till rehab- och varmvattenbassänger behöver därför både värnas och stärkas. För äldre kan rehabilitering och balansträning förebygga fallskador, minska behovet av sjukhusvård och bidra till att fler kan bo kvar hemma längre.

Utveckling av habiliteringen vid varaktig funktionsnedsättning

Mottagningen för funktionsnedsättning i primärvården, Habiliteringens husläkarmottagning, är en mottagning för patienter med svåra och komplexa funktionsnedsättningar. Mottagningen är idag en liten primärvårdsverksamhet där läkaren sköter de allmänmedicinska hälsoproblemen i nära samverkan med kommunal hälso- och sjukvård, specialistläkare och personal vid habiliteringen.

Vi föreslår att verksamheten utvecklas med en mobil verksamhet som riktar sig till patienter som omfattas av LSS och omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar. Den nya enheten ska utgå från Habiliteringens

husläkarmottagning men organiseras efter modell från Äldrevårdsenheten (Region Uppsalas mobila primärvård för äldre med stora vårdbehov). Genom att teamet åker hem till patienten eller möter denne i anpassad miljö på habiliteringen eller annan plats, säkerställs en tillgänglig, personcentrerad vård som utgår från individens behov och livssituation.

DIGITALISERING OCH VALFRIHET SKA KORTA KÖERNA

Ökad tillgänglighet i hörselvården

Väntetiderna till utprovning av hörselapparat hos en audionom är idag lång, idag ca 10 månader efter att hörselnedsättning är konstaterad. Regioner som har minskat eller helt avskaffat väntetiderna har använt sig av system med hörselcheckar som ger patienten möjlighet att fritt välja hörselutrustning hos sin vårdgivare, vilket har lett till att fler mottagningar har etablerat sig. Med hörselcheck kan patienten även fortsättningsvis välja ur regionens upphandlade sortiment och drabbas därmed inte av annan kostnad än vad som gäller idag såvida inte patienten väljer att själva betala för mellanskillnaden till annan utrustning. Systemet ger patienten större valfrihet och vårdgivaren bättre lönsamhet.

1177 - sjukvårdsrådgivning utan kö

1177 Vårdguiden är viktig för att ge trygg och jämlik vådrådgivning. Kristdemokraterna vill vidareutveckla befintliga och nya e-tjänster. Syftet är att ge snabbare rådgivning, kortare väntetider och att minska onödiga besök på akuten. På så sätt avlastas vårdcentraler och förtroendet för vården stärks

PALLIATIV VÅRD - VÄRDIG VÅRD GENOM HELA LIVET

Palliativ vård handlar om att ge varje människa trygghet, lindring och värdighet i livets slutskede. För Kristdemokraterna är människovärdet okränkbart: Ingen ska behöva känna sig ensam, otrygg eller ovärdig när livet går mot sitt slut. Därför behövs en nära samverkan mellan regionens sjukvård och kommunernas omsorg, så att vården blir sammanhållen, med god smärtlindring, närvarande stöd och respekt för den enskildes och de anhörigas behov

FOLKTANDVÅRDEN

Folktandvården är en viktig del av välfärden och folkhälsan. Alla ska kunna få tandvård i tid och känna trygghet oavsett ålder eller bostadsort. Regeringens viktiga reform där äldre endast betalar 10 procent av kostnaden för tandvård är ett viktigt steg för ökad tillgänglighet och jämlikhet. Samtidigt behöver väntetiderna kortas så att fler får hjälp snabbare.

Folktandvården bör drivas som ett regionägt bolag för att möta den ökade konkurrensen från stora privata aktörer. En bolagsform kan skapa större flexibilitet och bättre möjligheter att attrahera personal, investera i modern teknik och säkerställa hög kvalitet och långsiktig hållbarhet.

KVINNORS HÄLSA

Kvinnors hälsa behöver prioriteras högre i vården. Region Uppsala ska erbjuda trygg, tillgänglig och jämlik vård genom hela livet, från ungdomsmottagning och mödravård till specialistvård, klimakterievård och rehabilitering efter förlossning. Kvinnor ska mötas med kunskap, kontinuitet och respekt oavsett var i länet de bor eller vilken vård de söker.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Prioritera kvinnors hälsa i vården.
2. Ge kvinnor en tryggare vårdkedja från graviditet till eftervård.
3. Säkerställa en barnmorska per födande.
4. Bygga framtidens kvinna-/barnsjukhus.
5. Ta förlossningsskador och kvinnors smärta på större allvar.
6. Korta köerna till fertilitetsvård och gynekologi.
7. Stärka kunskapen och stödet kring klimakteriet.

Jämlik vård för kvinnor

Vården måste bli bättre på att förstå och behandla kvinnors hälsa. Kvinnor får ofta vänta längre på diagnos och behandling, bland annat eftersom symptom vid exempelvis hjärt- och kärlsjukdomar kan skilja sig från mäns och därför riskerar att missas. Många kvinnor vittnar också om att psykisk ohälsa, kronisk smärta och autoimmuna sjukdomar inte tas på tillräckligt stort allvar. Kristdemokraterna vill stärka kunskapen om kvinnors hälsa i hela vårdkedjan för en mer jämlik vård.

Tryggare förlossningsvård utan platsbrist

Att föda barn ska vara tryggt. Ingen kvinna ska behöva oroas över platsbrist, långa resor eller att lämnas ensam under förlossningen. Många vittnar idag om stressiga förlossningar, hög personalomsättning och att de inte blivit lyssnade på när något känts fel. Förlossningsvården behöver därför organiseras med tillräckliga resurser för både patienter och personal. Kristdemokraterna vill även möjliggöra frivillig rotationstjänst för barnmorskor för att stärka arbetsmiljön och kompetensförsörjningen.

Bättre eftervård vid förlossningsskador

Eftervården efter en förlossning behöver stärkas. Kvinnor som drabbas av förlossningsskador ska tas på allvar, få snabb hjälp och rätt rehabilitering. Ingen ska skickas hem med smärta, komplikationer eller oro utan tydlig uppföljning och stöd. Tillgången till rehabilitering och specialistkompetens behöver förbättras i hela länet, samtidigt som kunskapen om bäckenbottenhälsa och långsiktiga förlossningsskador måste stärkas inom vården.

Framtidens kvinna-/barnsjukhus

För att möta framtidens behov krävs både fler medarbetare och bättre lokaler. Kvinna-/barnsjukhuset behöver byggas ut och moderniseras för fler vårdplatser, bättre arbetsmiljö och tryggare vårdflöden. Förlossning, BB och neonatalvård bör samlas närmare varandra för att stärka vården kring mamma och barn. Kristdemokraterna vill också utveckla moderna förlossningsmiljöer med bättre möjligheter till rörelse, olika förlossningspositioner och stödjande hjälpmedel.

Snabbare och bättre vård vid endometrios

Akademiska sjukhuset bedriver nationell högspecialiserad vård inom avancerad endometrioscirurgi. Det uppdraget är viktigt både för Region Uppsala och för kvinnor i hela Sverige. Vi vill fortsätta stärka kvinnosjukvården och korta köerna till specialistvården för kvinnor med endometrios och andra gynekologiska sjukdomar. Kunskapen om endometrios behöver också stärkas inom hela primärvården för att kunna ge vård och insatser långt tidigare än idag.

Kompetenslyft om klimakteriet

Regeringens första nationella riktlinjer för klimakterievård är ett viktigt steg för kvinnors hälsa. För att kvinnor ska få rätt hjälp i tid krävs stärkt kompetens inom primärvården och bättre tillgång till rådgivning och behandling. Kristdemokraterna välkomnar Region Uppsalas satsning på klimakterierådgivning vid barnmorskemottagningar från 2026. Satsningen bör följas upp och vid goda resultat vidareutvecklas och stärkas.

Korta köerna till fertilitetsvården

För många innebär ofrivillig barnlöshet en lång period av oro, väntan och psykisk påfrestning. När regeringen nu stärker tillgången till IVF behöver Region Uppsala möta upp reformen med bättre tillgänglighet och kortare väntetider i fertilitetsvården. Fler familjer ska få möjlighet att få hjälp i tid. Vi vill stärka kapaciteten inom fertilitetsutredningar och reproduktionsmedicin samt arbeta för kortare köer till IVF-behandlingar. Tillgången till vård ska vara jämlik oavsett var i länet man bor.

PSYKIATRI OCH PSYKISK HÄLSA

Tre av fyra personer lever idag med psykisk ohälsa eller nära någon som är drabbad. För att minska lidande och sjukskrivningar är det viktigt att människor får rätt typ av stöd i rätt tid. Vid sidan av det lidande som psykisk ohälsa och sjukdom innebär leder det även till stora kostnader både för den enskilde och för det offentliga. Fortfarande finns dock mycket skam och social stigmatisering kopplat till psykisk ohälsa vilket gör att människor ibland väntar för länge eller till och med avstår från att söka hjälp. Särskilt viktigt är att barn och unga får stöd i rätt tid då utbildning och framtidsplaner riskerar att spolieras av en längre tid av psykisk ohälsa. Därtill kommer risken för missbruk och andra riskbeteenden.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Fånga upp barn och unga med psykisk ohälsa tidigare.
2. Korta köerna till barn- och ungdomspsykiatri.
3. Bygga ut psykiatriambulansen och stärka den akuta psykiatri.
4. Utveckla en modern och mer tillgänglig psykiatri.
5. Bygga ut avancerad psykiatrisk vård i hemmet.
6. Samordna vården bättre för personer med NPF och samsjuklighet.

BARN OCH UNGA

Stärk Första linjen-vården

För att skapa en mer sammanhållen barn- och ungdomshälsovård behöver den första linjens vård stärkas. Genom att utveckla primärvården, elevhälsan och ungdomsmottagningarna kan fler barn och unga få stöd tidigt, utan att behöva remitteras vidare till specialistpsykiatri. Kristdemokraterna har därför arbetat för att utveckla "En väg in" i länet för barn och unga med psykisk ohälsa. Ungdomshälsan en viktig del av detta arbete. Där kan barn och unga mellan 6 och 18 år snabbt få kontakt, bedömning och vid behov hjälp vidare till rätt vårdnivå. Satsningen behöver fortsätta utvecklas till stöd för både barn och föräldrar.

Kortare köer till, och inom, BUP

För att korta köerna till och inom BUP krävs både fler medarbetare och bättre samverkan mellan elevhälsa, primärvård, första linjens psykiatri och specialistpsykiatri. Kristdemokraterna vill stärka tillgången till specialistkompetens och en hållbar arbetsmiljö, samtidigt som digitala arbetssätt, nya mottagningsformer och fler vårdgivare ska bidra till ökad tillgänglighet. Barn och unga ska få hjälp i tid och inte behöva vänta länge på utredning och behandling.

Samlat vårdansvar för psykiatri och habilitering

Barn och unga med neuropsykiatriska funktions-nedsättningar behöver ofta stöd från både habiliteringen och BUP, exempelvis vid samtidig psykisk ohälsa som ångest eller sömnsvårigheter. Idag är ansvaret splittrat mellan verksamheterna, vilket försvårar vården och gör att patienter och föräldrar själva förväntas hitta rätt i systemet. En kartläggning i Region Uppsala har visat stora brister i vårdprocesserna och mycket långa köer till både habiliteringen och BUP. Socialstyrelsen lyfter gemensamma team för personer med ADHD och autism som en högt prioriterad åtgärd. Kristdemokraterna vill därför se en mer samordnad vård där vårdprocesser förbättras och köerna kortas, för både patienter och anhörigas skull.

VUXNA

Utöka Psykiatriambulansen (PAM)

Kristdemokraterna i Region Uppsala vill se en utbyggd psykiatriambulans med större tillgänglighet över dygnet. Kompetensen inom suicidprevention och självskadebeteende behöver stärkas, och verksamheten bör även omfatta barn och unga i samverkan med BUP. Idag är psykiatriambulansen endast i drift delar av dygnet, vilket begränsar möjligheten att möta akuta psykiatriska behov i länet.

Psykiatriliftet – för en modern psykiatri

Psykisk ohälsa är en av våra största folkhälsoutmaningar. Kristdemokraterna vill se en psykiatri där hjälpen finns nära och ges i tid. Region Uppsala bör införa brukarstyrd inläggning (BI), där patienter med etablerad kontakt i psykiatrin själva kan initiera kortare vårdvister innan kriser fördjupas – en metod som visat goda resultat, särskilt för unga med självskadebeteende. Regionen bör även satsa på peer support, där personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa bidrar till återhämtning och tillit i vården, gärna i samarbete med brukarorganisationer.

Avancerad psykiatrisk vård i hemmet

För att avlasta heldygnsvården och möta fler patienter i återhämtningsfas föreslår vi att Region Uppsala utvecklar avancerad psykiatrisk vård i hemmet, med insatser som FACT (Flexible Assertive Community Treatment) och mobila team. Dessa riktas särskilt till personer som befinner sig i gränslandet mellan öppen- och slutenvård.

CANCERVÅRD

Allt fler människor lever idag med eller nära en cancersjukdom. Bakom varje diagnos finns inte bara behovet av avancerad medicinsk behandling, utan också ett stort behov av stöd, trygghet och rehabilitering för både patienter och anhöriga. Att drabbas av cancer påverkar hela livet, även långt efter avslutad behandling. Därför behöver cancervården vara sammanhållen och människonära, med fokus på både medicinska resultat och livskvalitet. Genom tidig upptäckt, modern behandling och stärkt rehabilitering kan fler människor få bättre förutsättningar att återhämta sig och leva ett gott liv efter cancer.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Korta köerna och stärka tillgången till cancervård i tid.
2. Ge fler patienter tillgång till modern behandling och precisionsmedicin.
3. Stärka rehabiliteringen och stödet efter cancer.
4. Skapa långsiktiga förutsättningar för Kraftens Hus och anhörigstöd.

Kortare köer och modern behandling

Tillgängligheten i cancervården i Region Uppsala är otillräcklig. Enligt statistik från 2025 fick endast 44% av patienterna sin behandling inom de fastställda ledtiderna i de standardiserade vårdförloppen – trots att cancer kräver snabb och samordnad vård. Situationen är särskilt allvarlig inom flera diagnosområden, som prostatacancer, hudmelanom och bröstcancer, där ledtiderna inte når upp till målnivå. Det behövs fortsatta satsningar på precisionsmedicin, kliniska prövningar och modern medicinteknik för att patienter snabbare ska få tillgång till rätt behandling. Samtidigt vill vi minska administrationen i vården för att frigöra mer tid för patientnära arbete och förbättra tillgängligheten.

Kristdemokraterna vill satsa på en ökad kapacitet i utredning, behandling och eftervård, samt systematisk uppföljning av ledtidsdata inom varje vårdförlopp. Vi vill också införa konkreta åtgärdsplaner vid bristande målpuppfyllelse och säkra en snabb, tydlig och sammanhållen vårdprocess för varje patient.

Rehabilitering och stöd efter cancer

Vi vill stärka stödet till cancerdrabbade och deras anhöriga genom satsningar på rehabilitering och återhämtning. En viktig del i detta arbete är utvecklingen av *Kraftens Hus*; en mötesplats för personer som lever med eller har levt med cancer samt deras närstående. Vi ser detta som ett viktigt komplement till den medicinska vården. Här kan patienter och anhöriga möta andra i liknande situation, delta i aktiviteter, få vägledning och hitta stöd för att hantera livet under sjukdomstiden och vägen tillbaka till vardagen. Vi vill skapa långsiktiga förutsättningar för verksamheten och stärka samverkan mellan region, kommun, civilsamhälle och patientorganisationer. Målet är att fler cancerpatienter ska få stöd inte bara medicinskt, utan också i återhämtning, psykisk hälsa och livskvalitet.

KOLLEKTIVTRAFIK & INFRASTRUKTUR

Uppsala län är ett av Sveriges snabbast växande län, men behoven ser olika ut i olika delar av länet. Det är viktigt att infrastrukturen håller samman hela länet – från starka pendlingsstråk med tät kollektivtrafik till landsbygder där bilen ofta är nödvändig. Vi vill prioritera ett robust och tillförlitligt transportsystem där underhåll, trafiksäkerhet och framkomlighet går före prestigefyllda projekt. Vägar, järnvägar och kollektivtrafik måste fungera i vardagen så att människor kan ta sig till arbete, skola, vård och fritid och företag kan växa och transportera varor effektivt. Därför ska länstransportplanen utgå från både de transportpolitiska målen och Uppsala läns konkreta behov och förutsättningar. Det är samtidigt avgörande att tåg och bussar håller tidtabellen och att kollektivtrafiken är trygg, tillförlitlig och tillgänglig för alla invånare.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Prioritera fungerande vägar, järnvägar och pendlingsstråk i hela länet.
2. Säkra tillförlitlig kollektivtrafik med bättre punktlighet. fler fungerande tåg och smidigare biljettsystem.
3. Inte ha en kostsam spårväg i Uppsala, men prioritera kostnadseffektiva lösningar som förbättrar framkomligheten för hela länet.
4. Säkra en tillgänglig och ekonomiskt hållbar kollektivtrafik genom . tillgänglighetsgaranti, stöd till ungdomars resande och ökade intäkter genom reklam.

Ett robust vägnät

Kristdemokraterna vill se en infrastrukturpolitik som håller ihop hela Uppsala län. För oss är det viktigt att både stad och landsbygd ges förutsättningar att växa och fungera i vardagen. Vål fungerande vägar, järnvägar och kollektivtrafik är avgörande för arbetspendling, företagande och möjligheten att leva och verka i hela länet.

Vi vill därför fortsätta prioritera investeringar i viktiga pendlingsstråk och robust infrastruktur. Utbyggnaden av väg 288 är central för östra länet och väg 55 för den västra delen av länet. Efter långvariga processer finns nu beslut om ombyggnad och färdigställande, och Kristdemokraterna kommer fortsatt följa projekten noggrant under byggtiden.

En robust järnväg

Även järnvägen är avgörande för länets konkurrenskraft och utveckling. Ostkustbanan, Dalabanan och Mäljarbanan spelar en viktig roll för såväl regional utveckling som arbetspendling och näringsliv. Kristdemokraterna ser också Arosälänken som en viktig framtidssatsning som stärker kopplingarna mellan Uppsala, Enköping och Västeråsregionen och bidrar till ökad tillväxt i hela Mälardalen. En tågdepå i Fullerö kan bidra till att uppnå detta.

Bättre framkomlighet i Uppsala

Framkomligheten i Uppsala har försämrats under senare år, vilket påverkar både privatpersoner, kollektivtrafik och näringsliv. Kristdemokraterna vill därför att större hänsyn tas till framkomlighet för samtliga trafikslag. Det är inte rimligt att viktiga gator för kollektivtrafik smalnas av för att ge plats till cykelbanor och annat när det finns gott om plats att cykla på parallella gator med mindre motordriven trafik. Infrastrukturpolitiken måste utformas så att hela länet kan fungera, både idag och i framtiden. Vi värnar därför regionbussarnas tillträde till centrala Uppsala.

Oacceptabla brister i tågpendlingen

Kollektivtrafiken ska vara tillförlitlig, enkel att använda och fungera i människors vardag. För Kristdemokraterna är det avgörande att resenärer kan lita på att bussar och tåg går i tid och att byten och biljettsystem fungerar smidigt. Tågpendlingen mellan Uppsala, Knivsta och Stockholm är en avgörande faktor för hela länets arbetsmarknad och attraktionskraft. Problemen med inställda avgångar, fordonsbrist och återkommande förseningar i Mälartågstrafiken är därför oacceptabla. Kristdemokraterna vill prioritera bättre underhåll, fler fungerande fordon och stärkt samarbete mellan UL, SL och Mälartåg. Utbyggnaden till fyra spår mellan Uppsala och Stockholm är också viktig för att skapa en mer robust och tillförlitlig trafik.

Enzonstaxan viktig att värna

Kristdemokraterna värnar också den enzonstaxa som infördes när vi satt i styret i Region Uppsala. Reformen har gjort kollektivtrafiken enklare och mer rättvis genom att ersätta det tidigare zonsystemet med ett tidsbaserat biljettsystem. Det har minskat problemen med felaktiga biljetter och gjort längre resor inom länet mer prisvärda. Under planperioden förbereds också ett nytt biljettsystem i kollektivtrafiken som ska införas under 2027. Kristdemokraterna ser positivt på reformer som kan öka flexibiliteten för resenärerna och samtidigt minska driftskostnaderna över tid.

Nej till spårvägen

Kristdemokraterna säger nej till planerna på spårväg i Uppsala. Projektet innebär mycket stora kostnader samtidigt som nyttan är osäker och riskerar att tränga undan andra viktiga infrastruktursatsningar i länet. Kristdemokraterna vill därför snarast utreda kostnaden för att avbryta projektet helt. Vi har motionerat om att låta hela länet folkomrösta i frågan men inte fått gehör för detta.

Vi vill istället prioritera mer kostnadseffektiva lösningar för framkomlighet och kollektivtrafik i Uppsala. Även mikromobilitet som elsparkcyklar, hyrcyklar och park & ride kan vara en del av lösningen på kort och lång sikt.

Infrastrukturinvesteringar måste utgå från vad som ger störst nytta för invånarna och hela länets utveckling, inte från prestigefyllda projekt som riskerar att belasta regionens ekonomi och tränga undan resurser från vården och andra kärnuppdrag.

Bättre tillgänglighet för olika behov

Kristdemokraterna vill att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla. Personer med synnedsättning, funktionsnedsättning eller andra särskilda behov ska kunna resa tryggt och självständigt i hela länet. Idag finns brister i tillgängligheten, trots att det länge funnits planer och styrdokument för hur problemen ska åtgärdas. Kristdemokraterna vill därför stärka arbetet med en verklig tillgänglighetsgaranti där beslut och riktlinjer också omsätts i praktiken.

Sommarbussar för ungdomar 12 till 19 år

Vi vill underlätta för barn och unga att resa i länet. Därför vill Kristdemokraterna finansiera gratis sommarlovskort för ungdomar mellan 12 och 19 år, folkbokförda i länet. Möjligheten för vuxna med giltig UL-biljett att utan extra kostnad ta med barn mellan 7 och 11 år är också en viktig del i en kollektivtrafik som är familjevänlig och tillgänglig. För barnfamiljers resande i kollektivtrafiken behövs förtydligande gällande rättighet att ta med barnvagn på tåg och bussar.

Öka reklamintäkterna

Kristdemokraterna vill använda skattebetalarnas pengar ansvarsfullt och säkerställa att regionens resurser används där de gör mest nytta. Vi vill därför fortsätta utveckla möjligheten till reklamintäkter i kollektivtrafiken genom reklam på bussar, i bussar och på hållplatser. När Alliansen styrde Region Uppsala återinfördes möjligheten att sälja reklamplatser, vilket ger ökade intäkter och lägre kostnader för skattebetalarna. Kristdemokraterna vill se färre begränsningar för vilka lagliga varor och tjänster som får annonseras.

KULTUR

Kultur uppstår i mötet mellan människor och skapas av oss alla gemensamt. Kulturen ger mening i nuet, bär våra historiska rötter och formar visioner för framtiden. Den vidgar våra perspektiv, stärker fantasin och hjälper oss att växa som människor. Kulturen, precis som moralen, håller ihop gemenskaper och skapar förutsättningar för ett gott samhälle. Därför är kulturen en grundläggande del av ett hållbart och mänskligt samhälle i hela Uppsala län.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. stärka tillgången till kultur i hela länet genom långsiktiga villkor för kulturinstitutioner, fria kulturskapare och det lokala kulturlivet.
2. värna barns och ungas möjlighet att genom kulturbussar och kulturreSOR ta del av scenkonst, museer och andra kulturupplevelser oavsett bostadsort eller skolhuvudman.
3. utveckla arbetet med kultur och hälsa så att kultur i större utsträckning används som en del av regionens hälsofrämjande och förebyggande arbete.
4. stärka folkbildningen och arrangörsledet genom långsiktigt stöd till folkhögskolor, studieförbund, föreningsliv och lokala kulturarrangörer i hela länet.

Barn och unga

Barn och unga ska tidigt få möta kultur och ges möjlighet att själva skapa och uttrycka sig. De estetiska utbildningarna och det lokala kulturlivet spelar en viktig roll för kreativitet, delaktighet och personlig utveckling. Kristdemokraterna vill stärka möjligheterna för barn och unga att ta del av kultur och värna verksamheter som lägger grunden för framtida konstnärliga studier och ett livslångt kulturintresse.

Möjligheten för barn och unga att genom regionens kulturbussar och kulturreSOR ta del av scenkonst, museer och andra kulturupplevelser inom ramen för skolans verksamhet ska värnas. Alla barn i länet ska ha möjlighet att möta kultur, oavsett var de bor eller vilken skola de går i.

Stärk samverkan mellan aktörer

Ett starkt kulturliv förutsätter samverkan mellan offentliga aktörer, civilsamhälle, folkbildning och näringsliv. Studieförbund, föreningar, hembygdsrörelsen och lokala kulturaktörer spelar en avgörande roll för gemenskap, engagemang och delaktighet i hela länet. Region Uppsala ska skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för dessa verksamheter och stärka samarbetet mellan kulturinstitutioner, kommuner och ideella krafter.

Stärk arrangörsledet

Det lokala arrangörsledet är avgörande för att kultur ska kunna upplevas i hela länet. Kristdemokraterna vill stärka förutsättningarna för föreningar, bygdegårdar, ideella arrangörer och lokala scener som möjliggör konserter, teater, utställningar och andra kulturupplevelser nära människor. Ett starkt arrangörsled bidrar både till ett levande kulturliv och till ökad attraktivitet och gemenskap i länets alla delar.

Kultur och hälsa

Kulturens betydelse för människors hälsa och välbefinnande ska tas på större allvar. Kultur kan motverka ensamhet, stärka psykisk hälsa och bidra till rehabilitering och livskvalitet. Kristdemokraterna vill därför stärka arbetet med kultur och hälsa och utveckla kultur som en naturlig del av regionens hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Folkbildning och folkhögskolor

Region Uppsala ska fortsatt värna och utveckla folkbildningen genom Region Uppsala folkhögskola och stödet till Biskops Arnö folkhögskola. Folkhögskolorna är viktiga både för kulturlivet och för människors väg vidare i utbildning och arbetsliv. Här erbjuds möjligheter att läsa in behörighet, stärka språkkunskaper och få stöd in i

arbetslivet. Samtidigt bidrar de estetiska utbildningarna till kreativitet, delaktighet och rekrytering till högre konstnärliga studier.

Wiks slott

Wiks slott har under lång tid haft ekonomiska underskott. Kristdemokraterna vill därför utreda möjligheten att sälja slottet, lägga verksamheten på entreprenad eller bolagisera den. Målet är att värna skattebetalarnas pengar samtidigt som anläggningens potential som konferensanläggning och besöksmål tas tillvara. Med rätt driftsform kan Wiks slott bidra till fler arbetstillfällen och stärkt lokal utveckling.

REGIONAL UTVECKLING

Regional utveckling handlar ytterst om att skapa förutsättningar för människor att leva ett gott liv i hela länet; i stad, tätort och på landsbygd. Kristdemokraterna vill bygga ett Uppsala län som präglas av ansvar, företagsamhet och starka lokalsamhällen, där tillväxt går hand i hand med hållbarhet och gemenskap. Genom att stärka infrastrukturen, värna de gröna näringarna och utveckla länets strategiska tillgångar, som Arlanda och Upplandskusten, skapar vi framtidstro, arbetstillfällen och trygg utveckling i hela regionen

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Prioritera bättre tillgänglighet till Arlanda för att stärka jobb, företagande och tillväxt i hela regionen.
2. Prioritera utvecklingen av besöksnäringen genom att stärka samarbetet kring Gamla Uppsala och andra besöksmål med stor potential för turism och lokala arbetstillfällen.
3. Prioritera de gröna näringarna genom stöd till jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling som bidrar till hållbar livsmedelsproduktion, biologisk mångfald och en levande landsbygd.
4. Prioritera insatser för att stärka Upplandskustens fiskbestånd och besöksnäring genom utökad skydds jakt på skarv och ett stärkt regionalt ansvar för infrastruktur och regional utveckling.

Arlanda flygplats, strategiskt viktig för hela regionen

Arlanda flygplats är en katalysator för tillväxt, innovation och sysselsättning, en strategisk resurs för tillväxt och näringsliv i Mälardalsregionen och särskilt för Uppsala. Trots sin centrala roll har Arlanda sett en nedgång i trafiken under det senaste decenniet jämfört med andra nordiska länder. För att stärka Arlandas position som en ledande internationell flygplats är det nödvändigt att investera i infrastruktur, kollektivtrafik och förbättrade flygförbindelser samt främja samarbete mellan näringslivet och flygplatsen.

Genom att stärka flygplatsens roll som en gateway till globala marknader och affärsmöjligheter kan vi möjliggöra att regionen fortsätter att blomstra och att Uppsala förblir en dynamisk och attraktiv plats för företagande, forskning och utveckling.

Det är av största vikt att Region Uppsala, genom till buds stående kanaler, verkar för att passageavgiften på Arlanda tas bort så att flygplatsen blir smidigt och ekonomiskt tillgänglig för alla.

Besöksnäring

Uppsala läns rika kulturarv är en stor tillgång för besöksnäringen och kan i ännu högre grad bidra till regional utveckling, företagande och arbetstillfällen. Särskilt Gamla Uppsala bär på en unik historia med internationell dragningskraft; från kungshögar och fornlämningar till berättelsen om Sveriges framväxt. Här finns potential att locka besökare från hela världen.

Kristdemokraterna vill att Region Uppsala tar initiativ till en gemensam utveckling av området, så att Gamla Uppsalaområdet och dess museum kan bli ett självklart besöksmål av internationell klass.

Grön näring

De gröna näringarna är en viktig del av Upplands identitet och ekonomi. Jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling bidrar inte bara till hållbar livsmedelsproduktion utan också till biologisk mångfald och landskapsvård. Genom att stödja och utveckla dessa näringar, värnar vi om deras betydelse för en levande landsbygd, miljömässig hållbarhet och lokal sysselsättning. Detta stärker Upplands framtid, ekonomi och ekologiska balans.

Skydda Upplandskusten från skarv

Fiskbestånden längs Upplandskusten är hårt pressade av säl och mellanskarv. En viktig orsak är det storskaliga trålfisket av strömming i Bottenhavet, vilket lett till födobrist och ökat tryck på kustnära fiskbestånd. Den kraftiga tillväxten av mellanskarv har ytterligare förvärrat situationen och påverkar både ekosystemet samt sportfiske och

turism i Älvkarleby, Tierp och Östhammar. Kristdemokraterna vill därför öka skyddsjakten på skarv och införa ersättning för skyddsjakt, en åtgärd som visat god effekt i andra län.

Ökat ansvar för regionala utvecklingsnämnden

År 2022 inrättades en politisk nämnd med samlat ansvar för frågor om regional utveckling. För att ytterligare stärka det regionala utvecklingsarbetet ska ansvaret för Länstransportplanen och infrastruktur flyttas till Regionala utvecklingsnämnden.

EKONOMI I BALANS I VÄNTAN PÅ NATIONELLT ANSVAR FÖR SJUKVÅRDEN

En ekonomi i balans är en grundförutsättning för en välfungerande sjukvård. Region Uppsala behöver använda skattebetalarnas pengar mer effektivt, minska onödiga kostnader och säkerställa att resurserna går till rätt saker: vård, personal och patienter. Det kräver bättre styrning, effektivare upphandling, minskad administration och ett tydligt fokus på kärnverksamheten. Samtidigt är dagens utmaningar delvis strukturella och hänger ihop med att sjukvården är organiserad på regional nivå. Ett nationellt ansvar för vården skulle på sikt kunna avhjälpa flera av dessa problem, men det förändrar inte behovet av att genomföra förbättringar här och nu.

KRISTDEMOKRATERNA VILL:

1. Prioritera bättre tillgänglighet till Arlanda för att stärka jobb, företagande och tillväxt i hela regionen.
2. Stärka upphandlingsfunktionen och förbättra kontrollen av regionens inköp.
3. Införa en mer kostnadseffektiv finansieringsmodell för sjukhusvård.
4. Minska administrationen och öka tiden för patientnära arbete.
5. Stärka den strategiska styrningen av hela vårdsystemet.

Fastigheter som ska räcka till hela Sveriges vårdbehov

Sjukhusfastigheter är bland de mest kostsamma investeringar som finns inom offentlig sektor, samtidigt som behoven i vården är mycket stora och växande. På Akademiska sjukhusområdet finns dessutom betydande utmaningar i det befintliga fastighetsbeståndet. Flera delar är i behov av omfattande upprustning, inte minst centralblocket som står inför både stora renoveringsbehov och i vissa delar möjlig nybyggnation.

Eftersom Akademiska sjukhuset har en tydlig nationell funktion menar Kristdemokraterna att detta också bör speglas i ansvarsfördelningen. Sjukhuset bär inte enbart vårdansvar för Region Uppsalas cirka 400 000 invånare, utan är en central del av den högspecialiserade vården för hela Sverige. Det är därför rimligt att staten tar ett större helhetsansvar för dimensionering och långsiktig planering av dessa mycket stora investeringar. Ett statligt engagemang skulle ge bättre förutsättningar att hantera både ekonomiska risker och långsiktiga kapacitetsbehov i nationellt viktiga sjukhusmiljöer.

Kortsiktiga behov kring hyror och renoveringar

En del saker är viktiga här och nu och kan inte vänta på en reform om förstatligad vård. Därför vill vi se en revidering av både hyres- och investeringsmodellen, där underhåll prioriteras tydligare och skiljs från nya investeringar. En sådan modell bör också underlätta ett mer effektivt samutnyttjande av lokaler, särskilt inom utvecklingen av Nära vård. Under planperioden bör en samlad genomlysning göras för att tydliggöra vad som bäst drivs i egen regi och vad som kan upphandlas.

Vi vill även se en översyn av 1-procentsmålet för konst vid nybyggnationer, så att även underhåll av befintlig konst kan finansieras inom ramen. Eftersom marken vid Akademiska sjukhuset är begränsad och strategiskt viktig ska den i första hand reserveras för vårdnära funktioner. Ett exempel är planerna på ett produktionskök för över 500 miljoner kronor inom sjukhusområdet, vilket enligt vår bedömning inte är en god hushållning av vare sig mark eller kapital. I stället vill vi se en mer kostnadseffektiv och yteffektiv lösning med ett mottagningskök och en personalrestaurang, samtidigt som samarbetet med Region Västmanland kring måltidslösningar fortsätter att utvecklas.

Finansiering genom beställar-utförarmodell

Dagens anslagsfinansiering av sjukhusvården har visat sig innehålla stora brister då den både hämmar ökad vårdproduktion och försvårar flytt av vård mellan exempelvis Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Vi vill därför införa en ny finansieringsmodell för sjukhusvård som främjar vårdproduktion och underlättar flytt av

sjukhusvård mellan olika aktörer. En finansiering genom en beställar-utförarmodell skulle troligen fungera väsentligt bättre för exempelvis länssjukvård.

Stärkt strategisk ledning för hälso- och sjukvård

Region Uppsala saknar idag en strategisk ledning som har ansvar för sjukvårdssystemet i sin helhet. Vi ser därför behov av en stärkt ledningsfunktion som tar helhetsansvaret; som kan analysera brister i vårdkedjor eller föreslå flytt av verksamheter mot en mer nära vård. Idag saknas exempelvis en funktion med ett samlat ansvar för utveckling av primärvård och nära vård i Uppsala län. Likaså behöver strategiska ledningsfunktioner stärkas vid införandet av ny finansieringsmodell för sjukhusvården.

Förbättrad upphandlingsfunktion

Region Uppsala upphandlar idag varor och tjänster för ca 8 miljarder kronor per år. Erfarenheten visar att offentliga aktörer som inför mer kategoristyrda affärsmodeller och upphandlingar i genomsnitt kan minska sina kostnader med 10 procent. Kristdemokraterna gör en treårssatsning i budgeten som stärker upphandlingsfunktionen med 6,3 miljoner kronor/år. Detta bedöms ha potential för en kostnadsminskning i Region Uppsalas upphandlingar med mellan 728–977 miljoner kronor under planperioden. För 2026 bedöms en besparing om 166 miljoner kronor kunna uppnås genom att Region Uppsala gör bättre affärer.

Minskad administration

En vård av hög kvalitet kräver dokumentation och uppföljning, men administrativa krav behöver samtidigt utformas så att de inte tar onödig tid från patientarbetet. Det finns skäl att kontinuerligt se över hur administrativa processer fungerar inom Region Uppsala, inklusive hur registreringar i olika kvalitetsregister och uppföljningssystem är organiserade. Syftet bör vara att identifiera områden där arbetssätt kan förenklas och där mer automatiserade lösningar kan användas.

Mot bakgrund av ovanstående bör förvaltningarna få i uppdrag att ta fram förslag som kan minska administrationen och öka den patientnära tiden. Det kan till exempel handla om ökad automatisering av dataöverföring till kvalitetsregister, utveckling av digitala enkätverktyg där det är lämpligt, samt användning av AI-stöd och taligenkänning för att underlätta dokumentation i vården. Målet är att IT- och verksamhetsutveckling ska bidra till minskad dubbelregistrering och en lägre administrativ belastning för vårdpersonalen, utan att kraven på uppföljning och patientsäkerhet minskar.

En ekonomi i balans kräver samtidigt att Region Uppsala löpande prövar att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Även om kärnverksamheten vården står för den största delen av budgeten behöver samtliga delar av organisationen kontinuerligt utvärderas och utvecklas.

Bekämpa välfärdsbrottslighet

Välfärdsbrott och korruption är ett växande problem som riskerar att underminera både ekonomin och förtroendet för den gemensamt finansierade välfärden. Region Uppsala har också påverkats, vilket visar behovet av ett förstärkt arbete mot oegentligheter i den egna organisationen. Särskilt viktigt är att stärka upphandlingsfunktionen, så att regionens inköp inte riskerar att gynna oseriösa aktörer. Vi vill därför att Region Uppsala vidareutvecklar arbetet mot välfärdsbrott och skärper regelverk och rutiner.

Vi vill införa riskbaserade bakgrundskontroller i särskilt känsliga verksamheter, såsom psykiatri, barnsjukvård och hemsjukvård. Utöver utdrag ur belastningsregistret ska även legitimation och anställningshistorik kontrolleras. Med rätt verktyg och politisk vilja kan Region Uppsala ta en ledande roll i arbetet mot välfärdsbrott. Kristdemokraterna vill se handling – inte bara ambitioner – för en trygg och hederlig välfärd.

BUDGETMODELL OCH STYRPRINCIPER

Kristdemokraternas skuggbudget bygger på målstyrda reformer och strategiska budgetkluster där resurser samlas till vårdens kärnuppdrag: tillgänglighet, nära vård, akutsjukvård, kvinnors hälsa, psykiatri och kompetensförsörjning. Styrningen utgår från breda budgetkluster med tydliga mål, snarare än detaljstyrning av enskilda verksamheter och mindre projekt. Syftet är att ge verksamheterna ökad verksamhetsautonomi och bättre förutsättningar att anpassa insatser efter medicinska prioriteringar och lokala behov. Budgeten bygger på principen att resurser i större utsträckning ska flyttas från administration, centrala processer och tillfälliga projekt till patientnära verksamhet och långsiktigt ökad vårdkapacitet.

Strategiska satsningsområden

Budgetens satsningar är organiserade i sammanhållna kluster med tydliga mål, ansvarig verksamhet och ekonomisk ram. Satsningarna syftar till ett mer sammanhållet vårdssystem där patienter får rätt vård i rätt tid och där vården i högre grad bedrivs nära invånarna. De strategiska budgetklustren omfattar:

- ✓ stärkt primärvård och fast läkarkontakt
- ✓ kortare vårdköer och stärkt cancervård
- ✓ stärkt akutsjukvård och fler vårdplatser
- ✓ kvinnors hälsa och förlossningsvård
- ✓ barn- och ungdomspsykiatri
- ✓ psykiatriambulans och mobila team
- ✓ stärkt kompetensförsörjning och arbetsmiljö
- ✓ utveckling av nära vård i hela länet
- ✓ digitalisering och AI-stöd i vård och administration
- ✓ forskning, innovation och precisionsmedicin

Ämne	Mål	Verksamhet	i mnkr
Stärkt primärvård inklusive fast läkarkontakt	Fler fasta läkare och mer nära vård i hela länet	Vårdstyrelsen	75
Kortare vårdköer inklusive cancervård	Ökad vårdkapacitet, fler operationer och moderna behandlingar	Sjukhusstyrelsen	154
Stärkt akutsjukvård och fler vårdplatser	Minskade överbeläggningar och fler disponibla vårdplatser	Sjukhusstyrelsen	50
Förstärkning kvinnors hälsa	En barnmorska per födande, tryggare förlossningsvård, bättre eftervård, tillgänglig gynekologi och kunskapslyft klimakterievård.	Sjukhusstyrelsen	50
Kortare köer till, och inom, BUP	Stärkt bemanning och samverkan mellan vårdnivåer.	Sjukhusstyrelsen	30
Psykiatriambulans och mobila psykiatriteam	Utökade körtider och mobila team	Sjukhusstyrelsen	15
Skottpengar skarv	Ersättning per skjuten fågel	Regionala utvecklingsnämnden	0,1
			Summa=374,1

Finansiering och omprioriteringar

Satsningarna finansieras genom strukturella omprioriteringar och effektiviseringar i regionens centrala verksamheter. Resurser ska i större utsträckning användas där de ger högst medicinsk och operativ effekt för patienter och vårdpersonal.

- ✓ minskade administrativa kostnader och stabskostnader
- ✓ minskade centrala projekt och processorganisationer
- ✓ effektivare upphandlingar och ökad avtalstrohet
- ✓ effektivisering av IT, service, drift och externa tjänster
- ✓ effektivisering av regiongemensamma funktioner
- ✓ ökade reklamintäkter i kollektivtrafiken genom moderniserade avtal
- ✓ justerat resultatkrav

Åtgärd	Verksamhet	i mnkr
Omprioritering av centrala utvecklingsmedel, minskade centrala projekt och processorganisationer	Regionstyrelsen	15
Omfördelning Kraftsamling	Regionstyrelsen	50
Bättre avtalstrohet och skärpta upphandlingar	Regionstyrelsen	40
Minskad administration och stabskostnader, effektivisering av regiongemensamma funktioner	Regionstyrelsen	50
Effektivare avtal IT, service, drift och externa tjänster	Regionstyrelsen / Fastighets- och servicenämnden / SHS / VS	30
Minskad nedräkning RS	Regionstyrelsen	14,65
Minskat övrigt tillskott RS	Regionstyrelsen	2,75
Ökade reklamintäkter i kollektivtrafiken genom moderniserade avtal	Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden	15
Sommarbuss 12–19 år	Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden	8
Besparing inom ledningskontorets verksamhet	Sjukhusstyrelsen	27
Minskat övrigt tillskott SHS	Sjukhusstyrelsen	7,7
Minskat övrigt tillskott VS	Vårdstyrelsen	4
Minskat resultat 1,6 % till 1 %	Resultaträkning	110
		Summa=374,1

SAMLADE PUNKTER

1. Flytta ansvaret för sjukvården från regional till nationell nivå.
2. Utveckla och förenkla den nationella vårdförmedlingen för att korta väntetiderna.
3. Förstärka samarbetet mellan regionerna och göra det enklare att söka vård i hela landet
4. Säkerställa att nationella riktlinjer och kvalitetskrav följs i hela Sverige.
5. Införa bättre nationell samordning av journalsystem och digital infrastruktur.
6. Stärka sjukvårdens beredskap och krishantering.
7. Säkerställa fler vårdplatser och stärkt akutsjukvård.
8. Korta väntetiderna genom bättre kapacitetsplanering och vårdförmedling.
9. Samarbeta med grannregioner för att stärka vårdkapaciteten.
10. Införa patientansvarig läkare för patienter med komplexa vårdbehov.
11. Förbättra triageringen så att patienter snabbare får rätt vård.
12. Förbättra arbetsmiljön och minska personalbelastningen.
13. Låta Akademiska fokusera mer på högspecialiserad vård.
14. Flytta vård som inte kräver universitetssjukhusets resurser till andra vårdnivåer.
15. Ta ledarskap inom Life science och innovation.
16. Stärka forskningen och precisionsmedicinen.
17. Skapa långsiktiga förutsättningar för nationell specialistvård.
18. Investera i moderna och fungerande vårdlokaler.
19. Utveckla Akademiskas roll inom civil beredskap och krigssjukvård.
20. Utveckla Lasarettet till ett rutinkirurgiskt center för hela länet.
21. Ge Lasarettet en tydlig och bärande roll i den breda regionala vården.
22. Skapa bättre arbetsmiljö och långsiktiga villkor för personalen.
23. Bygga ut den nära sjukvården i södra och västra länsdelen.
24. Förbättra patientflödena mellan sjukhus, vårdcentraler och Akademiska.
25. Skapa hållbara villkor och bättre arbetsmiljö för vårdpersonalen.
26. Ge bättre psykosocialt stöd och möjlighet till återhämtning.
27. Utveckla resepolicyn för bättre social hållbarhet.
28. Minska den administrativa bördan genom att använda AI som resurs
29. Bygga ytterligare parkeringshus vid Akademiska sjukhuset.
30. Säkra kompetensförsörjningen med fler ST-läkare och seniorpremie.
31. Stärka primärvården och flytta vården närmare patienterna.
32. Ge fler patienter en trygg och sammanhållen vård nära hemmet.
33. Ge fler patienter rätt till en fast läkarkontakt och bättre kontinuitet i vården.
34. Bygga ut närakuter, närmottagningar och närvårdsplatser i hela länet.
35. Ge äldre och kroniskt sjuka mer vård i hemmet.
36. Fånga upp psykisk ohälsa tidigare och stärka stödet till barn och familjer.
37. Stärka rehabilitering och habilitering nära människors vardag.
38. Korta köerna genom digitalisering, valfrihet och bättre tillgänglighet.
39. Säkerställa värdig vård genom hela livet.
40. Stärka folktandvården och korta väntetiderna.
41. Upprioritera kvinnors hälsa i vården.
42. Ge kvinnor en tryggare vårdkedja från graviditet till eftervård.
43. Säkerställa en barnmorska per födande.
44. Bygga framtidens kvinna-/barnsjukhus.
45. Ta förlossningsskador och kvinnors smärta på större allvar.
46. Korta köerna till fertilitetsvård och gynekologi.
47. Stärka kunskapen och stödet kring klimakteriet.

48. Fånga upp barn och unga med psykisk ohälsa tidigare.
49. Korta köerna till barn- och ungdomspsykiatri.
50. Bygga ut psykiatriambulansen och stärka den akuta psykiatri.
51. Utveckla en modern och mer tillgänglig psykiatri.
52. Bygga ut avancerad psykiatrisk vård i hemmet.
53. Samordna vården bättre för personer med NPF och samsjuklighet.
54. Korta köerna och stärka tillgången till cancervård i tid.
55. Ge fler patienter tillgång till modern behandling och precisionsmedicin.
56. Stärka rehabiliteringen och stödet efter cancer.
57. Skapa långsiktiga förutsättningar för Kraftens Hus och anhörigstöd.
58. Prioritera fungerande vägar, järnvägar och pendlingsstråk i hela länet.
59. Säkra tillförlitlig kollektivtrafik med bättre punktlighet.
60. fler fungerande tåg och smidigare biljettsystem.
61. Inte ha en kostsam spårväg i Uppsala, men prioritera kostnadseffektiva.
62. lösningar som förbättrar framkomligheten för hela länet.
63. Säkra en tillgänglig och ekonomiskt hållbar kollektivtrafik genom .
64. tillgänglighetsgaranti, stöd till ungdomars resande och ökade intäkter genom reklam.
65. Prioritera ett levande kulturliv i hela länet genom långsiktiga och stabila villkor för kulturinstitutioner, fria kulturskapare och civilsamhället.
66. Prioritera barns och ungas tillgång till kultur genom stöd till estetiska utbildningar, kulturbussar och kulturupplevelser i hela länet.
67. Prioritera folkbildning och lokalt engagemang genom fortsatt stöd till folkhögskolor, studieförbund och ideella kulturaktörer.
68. Prioritera ett ansvarsfullt användande av skattemedel genom att utreda nya driftsformer för Wiks slott samtidigt som kulturarv, besöksnäring och lokal utveckling värnas.
69. Prioritera bättre tillgänglighet till Arlanda för att stärka jobb, företagande och tillväxt i hela regionen.
70. Prioritera utvecklingen av besöksnäringen genom att stärka samarbetet kring Gamla Uppsala och andra besöksmål med stor potential för turism och lokala arbetstillfällen.
71. Prioritera de gröna näringarna genom stöd till jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling som bidrar till hållbar livsmedelsproduktion, biologisk mångfald och en levande landsbygd.
72. Prioritera insatser för att stärka Upplandskustens fiskbestånd och besöksnäring genom utökad skydds jakt på skarv och ett stärkt regionalt ansvar för infrastruktur och regional utveckling.
73. Prioritera bättre tillgänglighet till Arlanda för att stärka jobb, företagande och tillväxt i hela regionen.
74. Stärka upphandlingsfunktionen och förbättra kontrollen av regionens inköp.
75. Införa en mer kostnadseffektiv finansieringsmodell för sjukhusvård.
76. Minska administrationen och öka tiden för patientnära arbete.
77. Stärka den strategiska styrningen av hela vårdsystemet.